

Rosja i Bułgaria powołują spółkę do budowy gazociągu South Stream

13 listopada w Sofii przedstawiciele Gazpromu oraz Bułgarskiego Holdingu Energetycznego (BEH) w obecności premierów Rosji i Bułgarii – Władimira Putina i Bojki Borisowa – podpisali porozumienia o powołaniu i statucie spółki realizującej bułgarski odcinek gazociągu South Stream. Porozumienia nie przesądzają o realizacji gazociągu, ale świadczą o poprawie dotychczas napiętych relacji między Sofią a Moskwą.

Gazprom oraz BEH będą mieć równy udział w powstałej spółce. Przedsiębiorstwo będzie odpowiedzialne za finansowanie, budowę oraz zarządzanie bułgarskim odcinkiem gazociągu. Natomiast techniczno-finansowe studium opłacalności bułgarskiego odcinka zostanie przygotowane przez niezależną firmę wybraną w otwartym konkursie. Dopiero wówczas (najwcześniej w kwietniu 2011 roku) zostanie podjęta wstępna decyzja dotycząca realizacji gazociągu. Niewykluczone, że proces ten się opóźni, gdyż wciąż brak zgody Turcji na poprowadzenie gazociągu przez tureckie wody terytorialne (South Stream ma biec z Rosji po dnie Morza Czarnego do Europy Środkowej i Południowej). Zastrzeżenia do umowy zgłosiła również Komisja Europejska, która domaga się zagwarantowania realizacji zasady dostępu stron trzecich (TPA) do projektowanego gazociągu.

Bułgaria przez ponad rok opóźniała powstanie spółki ds. realizacji South Streamu, co doprowadziło do znacznego ochłodzenia relacji z Rosją. Sofia nieformalnie uzależniała zgodę na powstanie wspólnego przedsiębiorstwa od uzyskania preferencyjnych cen gazu oraz wyeliminowania spółek pośredniczących w dostawach surowca (kontrakty z pośrednikami wygasają z końcem 2010 oraz 2012 roku). Choć Rosja jedynie zapowiedziała spełnienie bułgarskich postulatów (wciąż brak nowych kontraktów), Sofia złagodziła stanowisko w kwestii South Streamu. Jednocześnie przedłuża negocjacje w kwestii budowy elektrowni atomowej w Belene oraz kwestionuje racjonalność projektu ropociągu Burgas–Aleksandroupolis, w które zaangażowane są – bezpośrednio lub pośrednio – rosyjskie firmy. <dab>